

Aika 10.12.2019, klo 12:59 - 15:24

Paikka Kunnanhallituksen kokoushuone, kunnantalo

Käsitellyt asiat

- § 36 Kokouksen laillisuus, päätösvaltaisuus ja työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 37 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 38 Väliarviointi suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021**
- § 39 Lausunto liikunnanohjaajan palkkaamisesta 1.5.2020 lukien**
- § 40 Aloite kunnanhallituksen kokoushuoneen tuoleista**
- § 41 Aloite selkokieliisyyden lisäämiseksi**
- § 42 Osallistuvan budjetoinnin toteuma 2019**
- § 43 Kunnan kotisivuilla olevien vanhus- ja vammaisneuvoston tekstien päivitys**
- § 44 Ilmoitusasiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Laura Pitkonen, puheenjohtaja
Eeva-Liisa Luukkonen
Helvi Valtonen
Pirkko Ihanamäki
Sirkku Moisio
Sonja Hämäläinen
Anne Reinikainen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Anne Julin, palvelujohtaja, sihteeri

Poissa

Anneli Lustberg
Liisa-Leena Vidman

Allekirjoitukset

Laura Pitkonen
Puheenjohtaja

Anne Julin
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

13.12.2019

13.12.2019

Anne Reinikainen

Helvi Valtonen

§ 36

Kokouksen laillisuus, päätösvaltaisuus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Esityslista on lähetetty sähköisesti ja niille, joilla ei ole sähköpostia, postitse 3.12.2019.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

§ 37

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto valitsee tälle kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Pöytäkirja tarkastetaan erikseen sovittavana ajankohtana ja se on nähtävänä sen jälkeen kunnan asiointipisteessä sekä kuntalain 140 §:n mukaisesti kunnan verkkosivuilla.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Liisa-Leena Vidman ja Helvi Valtonen.

Päätös

Tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anne Reinikainen ja Helvi Valtonen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto, § 33, 14.10.2019

Vanhus- ja vammaisneuvosto, § 38, 10.12.2019

§ 38

Väliarviointi suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021

PuuDno-2019-169

Vanhus- ja vammaisneuvosto, 14.10.2019, § 33

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Valtuusto on kokouksessaan 10.12.2018 § 39 hyväksynyt Puumalan kunnan suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021.

Suunnitelma on ollut voimassa nyt vajaan vuoden ja suunnitelman toteutumisesta tulee tehdä väliarviointi.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää, että Puumalan kunnan suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021 tehdään väliarviointi seuraavasti:

Palvelujohtaja kutsuu arviointipalaveriin vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet, kansalaisopiston rehtorin, vapaa-aikasihteerin, markkinointipäällikön ja teknisen johtajan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhus- ja vammaisneuvosto päätti esittää väliarvioinnin ajankohdaksi joko ma 25.11.2019 tai ti 26.11.2019.

Vanhus- ja vammaisneuvosto, 10.12.2019, § 38

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Liitteet

1 Väliarviointi suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021

Valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 10.12.2018 § 39 suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021. Sen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain, josta raportoidaan valtuustolle. Suunnitelman tarkistamisen ja arvioinnin toteuttaa vanhus- ja vammaisneuvosto.

Vanhus- ja vammaisneuvosto sekä kunnan työntekijät ovat yhdessä tehneet arvioinnin.

Väliarvionti suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021 on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää hyväksyä väliarvioinnin suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021.

Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvosto päättää esittää hyvinvointilautakunnalle ja kunnanhallitukselle, että ne merkitsevät väliarvioinnin tietoonsa saatetuksi.

Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvosto päättää esittää kunnanhallitukselle, että se tekee valtuustolle seuraavan päätösehdotuksen:

Valtuusto päättää merkitä väliarvioinnin suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi 2018-2021 tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

§ 39

Lausunto liikunnanohjaajan palkkaamisesta 1.5.2020 lukien

PuuDno-2019-72

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Kunnan Puumala -hanke päättyi 30.6.2019. Hankkeen aikaan saamia hyviä käytäntöjä ja toimintoja sekä kuntastrategian tavoitteiden toteuttamista varten kunta antoi liikuntapalveluille täyttöluvan määräaikaisen osa-aikaisen (89,68 % kokonaistyöajasta) liikunnanohjaajan palkkaamiseksi ajalle 1.9.2019-30.4.2020.

Liikunnanohjaajan toimenkuvaan kuuluu eri ikäisille kohdennettujen ryhmien ohjausta, vertaisohjaajien tukemista, elintapaohjausta ja yhteistyössä toimimista kunnan muiden toimijoiden, Essoten henkilöstön ja järjestöjen kanssa. Lisäksi liikunnanohjaaja on kansalaisopiston tuntiopettajana 5 tuntia viikossa.

Kunnan Puumala -hanke ja sen jälkeen osa-aikainen liikunnanohjaaja ovat toteuttaneet kuntalaisia, liikuntalaisia, kuntastrategiassa, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa sekä suunnitelmassa ikääntyneen väestön tukemiseksi asetettuja velvoitteita ja tavoitteita:

- kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä
- liikuntaharrastuksen laajentaminen myös uusiin ja liikunnallisesti passiivisiin väestöryhmiin
- kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle
- kuntalaisten hyvinvointia tuetaan monipuolisilla liikuntapalveluilla ja harrastusmahdollisuuksilla
- kunta ylläpitää ikäihmisten toimintakykyä
- kunta tuottaa laadukkaita vapaa-ajan palveluja myös haja-asutusalueella
- kunnassa tunnustetaan ja tuetaan vähän liikkuvia henkilöitä
- lasten ja nuorten harrastustakuun toteuttaminen
- ikääntyneen väestön vertaisohjaajien koulutus ja tukeminen
- järjestöjen tukeminen ja kannustaminen toiminnan järjestämisessä.

Liikunnanohjaajan rooli etenkin vähän liikkuvien kuntalaisten aktivoimisessa on erittäin suuri. Tietyt ryhmät (mm. vähän liikkuvat ikäihmiset, erityisryhmiin kuuluvat ikäihmiset, vammaiset ja lapset) tarvitsevat ohjattua liikuntaa, jotta liikkuminen suoritetaan oikein ja vaikuttavasti. Osa henkilöistä tarvitsee myös henkilökohtaista ohjausta ja osa heistä ohjataankin liikunnanohjaajalle SOTE-palvelujen toimesta. Lisäksi liikuntaryhmiin osallistuvien sosiaalisen kanssakäymisen merkitys on liikunnan ohella huomattava. Ihmisen elämänlaatu paranee, kun hän liikkuu ja tapaa samalla muita ihmisiä. Ohjatulla liikunnalla torjutaan näin myös yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.

Liikunnanohjaaja tekee ennaltaehkäisevää työtä, joka säästää julkisia varoja. Varsinaisen ohjatun liikunnan lisäksi liikunnanohjaaja antaa liikuntaneuvontaa ja elintapaohjausta. Ihmiset pysyvät pidempää toimintakykyisinä ja laitoshoido vähenee. Kansansairaudet vähenevät, kun sosioekonomiset terveyserot voidaan poistaa.

Jotta kunnalle asetetut veloitteet täyttyvät ja saavutetaan kunnan liikuntapalveluille asetetut tavoitteet, tarvitaan liikunnanohjaajaa.

Hyvinvointipalvelujen tavousarvioesityksessä vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmaesityksessä vuosille 2020-2022 on esitetty määrärahat osa-aikaisen (73,42 % kokonaistyöajasta) liikunnanohjaajan palkkaamiseksi 1.5.2020 lukien. Lisäksi liikunnanohjaaja toimisi kansalaisopiston tuntiopettajana n. 10 viikkotunnin verran.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää esittää valtuustolle lausuntonaan, että kunnan talousarvioon 2020 ja taloussuunnitelmaan 2020-2022 esitetty osa-aikaisen liikunnanohjaajan työsuhde hyväksytään esittelytekstissä mainituin perusteluin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Valtuusto

§ 40

Aloite kunnanhallituksen kokoushuoneen tuoleista

PuuDno-2019-201

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto huomasi vanhusneuvoston etäkoulutuksessa 7.11.2019, että kunnanhallituksen kokoushuoneessa olevat tuolit eivät sovi kaikille. Lyhyemmät ihmiset eivät pysty istumaan niillä, koska jalkapohjat eivät ylety lattiaan ja näin ollen istumaosan etureuna painaa reisien takaosaan. Tämä voi aiheuttaa häiriötä verenkiertoon.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää tehdä kunnanhallitukselle seuraavan aloitteen:

Kunnanhallituksen kokoushuoneeseen tulee hankkia nykyisten tuolien lisäksi muutamia erilaisia säädettäviä tuoleja.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 41

Aloite selkokielisyyden lisäämiseksi

PuuDno-2019-201

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Selkokieli on kielen muoto, joka on mukautettu sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi. Selkokielessä käytetään yleisesti tuttua sanastoa sekä yksinkertaisia lauserakenteita. Asioista kerrotaan pääasiat helposti hahmotettavina kokonaisuuksina.

Vaikea kieli estää monia ihmisiä toimimasta täysvaltaisina kansalaisina suomalaisessa yhteiskunnassa. Selkokielen tarkoitus on auttaa selkokieltä tarvitsevia ihmisiä tiedon saamisessa, lukemisessa, omien ajatusten ilmaisemisessa ja osallistumisessa. Selkokieli on saavutettavaa kieltä. Jokaisella ihmisellä on oikeus ymmärrettävään tietoon, mikä on itsenäisen elämän ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen perusedellytys.

Selkokieli on suunnattu ihmisille, joiden on syystä tai toisesta vaikea lukea tai ymmärtää yleiskieltä.

Selkokielen tarve voi johtua monista syistä:

1. neurobiologiset syyt (esim. kehitysvamma, dysfasia, lukivaikeus, ADHD tmv.)
2. kielitaidon heikentyminen (esim. muistisairaus, afasia)
3. suomi tai ruotsi ei ole äidinkieli.

Selkokeskus on julkaissut uuden selkokielen tarvearvion. Uusimman tarvearvion mukaan selkokieltä tarvitsee Suomessa 650 000–750 000 henkilöä (11–14 % väestöstä). Selkokielen tarve on kasvanut noin 100 000 henkilöllä edellisestä arviosta (vuodelta 2014). Selkokielen tarve on kasvanut Suomessa eri syistä:

- Maahanmuuttajien määrä on kasvanut.
- Yli 65-vuotiaiden suomalaisten määrä on kasvanut, ja samalla esimerkiksi muistisairauksia on yhä useammalla henkilöllä.
- Nuorten lukutaito on esimerkiksi PISA-lukutaitotutkimuksen mukaan jonkin verran heikentynyt.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää tehdä kunnanhallitukselle seuraavan aloitteen:

Kunnan eri toimielimien ja viranhaltijoiden päätösten sekä kunnan tiedotteiden ja kotisivujen kielelliseen ilmaisuun kiinnitetään huomiota. Ne tuotetaan sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 42

Osallistuvan budjetoinnin toteuma 2019

PuuDno-2019-24

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Osallistuvan budjetoinnin määrärahaa, 5 000 €, on käytetty seuraavasti:

Retki Rantasalmelle Järvi-Sydämeen	1 399,24 €
Peippolan asukkaiden virkistysmatka	142,96 €
Veteraanien lounas Särkirannassa	482,46 €
Palvelukeskuksen isänpäiväjuhla	1 017,46 €
Omaishoitajien ohjatut kuntosalitunnit	355,93 €
Omaishoitajien elokuvaliput	480,00 € (arvio)
Yhteensä	3 878,05 €

Määrärahaa jää vielä käyttämättä 1 121,95 €.

Hyvinvointilautakunta on päättänyt kokouksessaan, että mikäli rahaa jää jäljelle, käytetään se vanhusten hyväksi jossain muodossa ennen joulua 2019.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää merkitä tietoonsa saatetuksi osallistuvan budjetoinnin käytön 3 878,05 € ja jäljelle jäävän määrärahan 1 121,95 €.

Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvosto päättää, kuinka jäljelle jäävä määräraha, 1 121,95 €, käytetään.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvosto päätti käyttää jäljelle jäävän määrärahan seuraavasti:

- Kotipalvelun/palveluasuntojen asiakkaiden käyttöön pöytätuulettimia : 312,95 €
- Peippolan asukkaiden yhteistilan sohvat: 900,00 €

---

§ 43

Kunnan kotisivuilla olevien vanhus- ja vammaisneuvoston tekstien päivitys

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

Kunnan kotisivuilla on vanhus- ja vammaisneuvostosta hyvin vähän tietoa. Hallinto ja Yhteystiedot -kohdan alla kohdassa Päätöksenteko löytyy seuraavat asiat:

Vanhus- ja vammaisneuvosto toimii kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylänä erityisesti ikääntynyttä väestöä, veteraaneja ja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa. Neuvostossa on kahdeksan jäsentä:

- Laura Pitkonen pj.
- Anne Julin siht.
- Eeva-Liisa Luukkonen
- Helvi Valtonen
- Liisa-Leena Vidman
- Pirkko Ihanamäki
- Sonja Hämäläinen
- Sirkku Moisio
- Anneli Lustberg

Lisäksi Hallinto ja Yhteystiedot -kohdan alla kohdassa Pöytäkirjat ja kuulutukset löytyy vanhus- ja vammaisneuvoston kokouspöytäkirjat.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto keskustelee toimintansa esittelystä kunnan kotisivuilla.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto päätti esittää kunnalle, että kunnan kotisivujen etusivun yläpalkkiin lisätään valikko "Ikäihmiset ja vammaiset".

Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvosto päätti, että valikon sisältönä on

- linkki Essoten vanhus- ja vammaispalvelujen sivuille,
- vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenten nimet yhteystietoineen,
- tietoa vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta,
- vanhus- ja vammaisneuvoston päätökset selkokielellä sekä
- vanhus- ja vammaisjärjestöjen yhteystiedot.

---

§ 44

Ilmoitusasiat

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Julin

anne.julin@puumala.fi

palvelujohtaja

1. Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmän pöytäkirja 25.9.2019: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman indikaattorit, Reissu-Ellu -hankekokonaisuuden esittely, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hallitusohjelmassa, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kypsyysanalyysimalli.
2. Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry:n tiedote 18.10.2019: Pirkko Saisio on vuoden isovanhempi 2019, huvattoman hauskoja isovanhempien päivän juhlia eri puolilla Suomea.
3. Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry:n tiedote 12.11.2019: välitetään toisistamme - huoli-ilmoitusten tekeminen tärkeää, välittämisen päivä 29.11.2019, Etsivää vanhustyötä tarvitaan - ihmisyyden vuoksi, valtakunnallisen ikäteknologiaverkoston kokoaminen, ikäteknologiakeskus tuotekehityksen tukena, järjestöpohjaisissa vanhuspalveluissa kansalaisvaikuttaminen on osa identiteettiä, vuoden 2019 vahva ote elämästä -tunnustuksen on saanut Pohjois-Savon Kylät ry:n hanke Ikäihmiset kiinni lähiyhteisöön.
4. Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän vanhus- ja vammaisneuvoston pöytäkirja 13.11.2019: vanhuspalvelulaki uudistumassa, vammaispoliittisen ohjelman tilannekatsaus, esimiehet käyneet kartoittamassa ja tutustuneet Puumalan Peippolaan ja tehdyt esitykset viety eteenpäin tiedoksi, Pertunmaan hyvinvointiasemaa ei haluttaisi yhdistettävän Mäntyharjuun pitkän välimatkan vuoksi, lakisääteiset palvelut turvattava, sivukuntien palvelut turvattava.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin, palvelujohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää merkitä em. asiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhakukielto

§38, §39, §40, §41, §42

Muutoksenhakukielto

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.